

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z powództwa M. J.
przeciwko Izbie Skarbowej w K.
z udziałem interwenienta ubocznego OZ OPZZ "K." w S. o uznanie wypowiedzenia
zmieniającego za bezskuteczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 18 października 2016 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w K.
z dnia 28 maja 2015 r., sygn. akt IX Pa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanego kwotę 120 (sto dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 maja 2015 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację M. J. od wyroku Sądu Rejonowego w S. z dnia 14 sierpnia 2014 r.

Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne i prawne poczynione w sprawie przez Sąd pierwszej instancji. Stwierdził również, że w przypadku zmiany wysokości dodatku kontrolerskiego, w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z 23 grudnia 2010 r. w sprawie dodatku kontrolerskiego dla pracowników

podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, nie stosuje się wypowiedzenia zmieniającego (art. 42 k.p.).

Skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego złożyła powódka, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie prawa materialnego, tj. art. 42 k.p. i art. 45 k.p. w związku z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., a mianowicie czy pracownikowi służby cywilnej (urzędu skarbowego a obecnie izby skarbowej) przysługuje w związku z obniżeniem dodatku kontrolerskiego na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 23 grudnia 2010 r. w sprawie dodatku kontrolerskiego dla pracowników podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych możliwość wszczęcia kontroli sądowej zasadności obniżenia wysokości dodatku w trybie roszczenia o przywrócenie do pracy na dotychczasowe warunki płacy na podstawie art. 42 k.p. w związku z art. 45 k.p., zwłaszcza w świetle art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zawiera parametrów pozwalających na przyjęcie jej do merytorycznego rozpoznania. Przepis art. 398⁹ § 1 k.p.c. ustanawia zamknięty katalog okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. W ten sposób wyznacza ramy badawcze przedsądu. Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje na okoliczność wymienioną w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., a mianowicie w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne.

Z utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że w przypadku powołania się na przesłankę przedsądu, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. obowiązkiem pełnomocnika skarżącego jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2006 r., V CSK 75/06, LEX nr 1102817). Sformułowanie zagadnienia powinno

odwoływać się w sposób generalny i abstrakcyjny do treści przepisu, który nie podlega jednoznacznej wykładni, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego. W uzasadnieniu wniosku należy zaś przedstawić odpowiednią jurydyczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez sąd drugiej instancji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 września 2012 r., III PK 16/12, LEX nr 1619863). Samo sformułowanie problemu prawnego, który zdaniem pełnomocnika skarżącej występuje w danej sprawie żadną miarą nie wystarcza do przekonania Sądu Najwyższego na etapie przedsądu o występowaniu publicznoprawnej potrzeby rozstrzygnięcia tego problemu przy merytorycznym rozpoznaniu skargi kasacyjnej. Chodzi wszak o istotne zagadnienie prawne, które autor skargi lokuje w sferze prawa materialnego. *A contrario* nie każde zagadnienie prawne wypełnia zakres znaczeniowy terminu „istotne” i z tego względu uzasadnia przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Zwykle tak jest, gdy sporna norma wywołuje wątpliwości interpretacyjne, które może dopiero wyjaśnić Sąd Najwyższy. Stąd też zachodzi konieczność merytorycznego rozpoznania sprawy, bowiem istnieją silne jurydyczne argumenty za preferencją stanowiska prezentowanego przez wnoszącego skargę.

Przedstawione powyżej warunki ilustrują słabość rozumowania skarżącej. Po pierwsze, zagadnienie dotyczące wypowiedzenia zmieniającego jest szeroko omawiane w doktrynie prawa pracy, gdyż coraz częściej stanowi przedmiot postępowań sądowych (por. Małgorzata Gersdorf, *Renesans wypowiedzenia zmieniającego w praktyce i judykaturze Sądu Najwyższego*, *Praca i Zabezpieczenie Społeczne* 2014, nr 2, str. 27-33). Z tego względu zakres powtórzeń judykacyjnych ogranicza kwestie pretendujące do miana istotnego zagadnienia prawnego. Skarżący w uzasadnieniu wniosku nie rozważa wzajemnych powiązań, lecz zmierza do uwypuklenia „oczywistości” formułowanego zagadnienia, usiłując do kwestii przedsądu wprowadzić podstawę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Zabieg ten nie jest trafny, albowiem za paradygmat postępowania przyjmuje treść art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2008 r. Nr 227, poz.

1505 ze zm.). Zgodnie z powołanym przepisem w sprawach dotyczących stosunku pracy w służbie cywilnej, nieuregulowanych w ustawie, stosuje się przepisy Kodeksu pracy i inne przepisy prawa pracy. Idąc dalej, skarżący prezentuje pogląd o konieczności dokonania wypowiedzenia zmieniającego w przypadku obniżenia wysokości dodatku kontrolerskiego, wypłacanego na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2010 r. w sprawie dodatku kontrolerskiego dla pracowników podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych (Dz.U z 2011 r. Nr 9, poz. 42 ze zm.). Swój wywód kończy puentą, że dotychczas orzecznictwo Sądu Najwyższego nie wyjaśniło wzajemnych relacji, a zatem istota prezentowanego zagadnienia uzasadnia merytoryczną interwencję w ramach skargi kasacyjnej.

Umyka jednak uwadze autora skargi, że judykatura szeroko omawia zagadnienie wypowiedzenia zmieniającego w relacji do art. 9 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej. Najlepszym tego przykładem jest wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 r., III PK 47/11, LEX nr 1241120. Przytoczony judykat w syntetyczny sposób prezentuje ewolucję poglądów Sądu Najwyższego w kwestii wypowiedzenia zmieniającego w powiązaniu z pragmatyką służbową w służbie cywilnej. Skarżący nie nawiązuje do omawianego orzeczenia, co nie dodaje skardze autentycznej mocy w świetle wykreowania zagadnienia prawnego. Brakuje we wniosku rozważań w kwestii konieczności zastosowania wypowiedzenia z uwagi na specyficzny charakter dodatku kontrolerskiego. Nie chodzi tu o skutek (obniżenie wynagrodzenia), który sam w sobie powinien mieć miejsce po wykorzystaniu procedury z art. 42 k.p. Praktyce znane są przypadki obniżenia wynagrodzenia (np. obniżenie wysokości premii z uwagi na brak spełnienia regulaminowych kwalifikatorów), do których dochodzi bez zastosowania instytucji wypowiedzenia zmieniającego. Przyjmując, że takie rozwiązanie jest odstępstwem od reguły, to jego zastosowanie może mieć miejsce w ściśle określonych wypadkach. Jednym z nich jest charakter danego świadczenia i jego ukształtowanie w przepisach wykonawczych, tj. w danym wypadku w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów.

Konstruując ramy zagadnienia prawnego jego autor pomija, że zgodnie z cytowanym na wstępie rozporządzeniem dodatek przyznaje się określonej grupie

pracowników (wykonującym, jako podstawowe zadanie o charakterze ciągłym, kontrolę podatkową poza siedzibą urzędu skarbowego, czy też w siedzibie urzędu skarbowego). Dodatek przyznaje się na okres jednego roku (§ 4 ust. 2), a przepisy rozporządzenia przewidują ściśle przypadki, gdy możliwa jest jego zmiana wysokości (§ 6 ust. 1), czy też jego utrata (§ 6 ust. 2). Tego rodzaju regulacja nie upoważnia pracodawcy do swobodnego uznania i dokonania modyfikacji dodatku kontrolerskiego według własnego uznania, w dowolnym momencie zatrudnienia. Z tego względu zmniejszenie wysokości dodatku kontrolerskiego, wypłacanego na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 23 grudnia 2010 r. w sprawie dodatku kontrolerskiego dla pracowników podległych ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych nie wymaga wypowiedzenia zmieniającego.

Suma powyższych uwag oznacza, że skarżący nie zdołał zbudować istotnego zagadnienia prawnego na tle rozpoznawanej sprawy, gdyż w powołanych przepisach nie występują istotne kwestie interpretacyjne mające wydobyć ze skargi element publicznoprawny. Oceny tej nie zmienia odwołanie się do Konstytucji RP (art. 45 ust. 1). Wniosek w tej kwestii nie zawiera niezbędnych argumentów pozwalających na przedmiotowe wnioskowanie. Sam fakt, że strona przegrała proces nie oznacza naruszenia ustawy zasadniczej, zwłaszcza wobec szeregu argumentów wyjaśniających mechanizm stosowania przepisów prawa materialnego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono w myśl art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o przepisy art. 98 § 1 k.p.c. w związku z § 12 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.).

